

Een initiatief om te helpen om de slaagkans van IT-projecten bij de overheid te verhogen, de overheid te helpen om nieuwe technologie effectief in te zetten en zo de burger van dienst te zijn: dat juich ik van harte toe. Als kenniswerker zou ik daar graag mijn steentje aan bij willen dragen, door kennis over IT ter beschikking te stellen aan besluitvormers. Als meer kenniswerkers dat zouden doen, dan zouden we kunnen komen tot een

Levende Kennisbank Informatie Technologie

Een van de uitdagingen waar de overheid voor staat, is de overdracht van kennis over Informatie Technologie (IT) naar het niveau waar de besluiten worden genomen, inclusief de tweede kamer. Dit wordt ook onderschreven door het rapport van de commissie Elias. Het is voor besluitvormers niet makkelijk om een mening te vormen over complexe technische materie zoals IT. Het is ook niet eenvoudig om de impact van veranderende regelgeving op IT te overzien. Een voorbeeld van dat laatste is de impact die wijzigingen in de regelgeving heeft op de ondersteunende softwaresystemen van bijvoorbeeld de Belastingdienst of de Rechtspraak. Wijzigende regelgeving kan invloed hebben op de onderhoudbaarheid en stabiliteit van de systemen en de correctheid van de informatie in de systemen.

Om besluitvormers te helpen om een mening te vormen over de mogelijkheden en impact van nieuwe IT en over de impact van veranderende regelgeving, zouden ze gevraagd – en ongevraagd – van advies moeten worden voorzien. Daarom zou ik willen voorstellen, dat er een 'levende kennisbank' komt; een groep mensen met brede kennis van IT, die beschikbaar zijn voor het geven van onafhankelijk en goed (wetenschappelijk) onderbouwd advies.

Deze groep mensen zou moeten voldoen aan een aantal criteria.

Ten eerste moet de levende kennisbank onafhankelijk zijn. Hoewel consultants en tool verkopers een heel belangrijke rol vervullen in de ontwikkeling van software voor de overheid, zullen die beroepsgroepen vooral hun eigen methodes, technieken en tools voor het voetlicht willen brengen. Dat is vanuit een verkoopfunctie heel begrijpelijk, maar niet noodzakelijk in het belang van de overheid en van de burger. Leden van de levende kennisbank mogen om die reden geen direct of indirect financieel belang hebben bij een bepaalde tool, techniek of methode.

Ten tweede moet de levende kennisbank zowel kennis hebben van IT als van de impact die IT heeft op organisaties en processen. Dat een kennisbank op het gebied van IT, kennis over IT moet leveren is logisch. Toch is dit alleen niet voldoende. Een IT-oplossing kan technisch fantastisch in elkaar zitten en toch een organisatie niet verder helpen, omdat de oplossing bijvoorbeeld onvoldoende aansluit op de organisatie of omdat de kosten/baten afweging verkeerd uitvalt. Mensen die de impact van specifieke IT op organisaties en processen begrijpen, moeten daarom deel uitmaken van de levende kennisbank.

Ten derde moet de kennisbank brede kennis hebben van IT. Hierbij moet kennis over klassieke onderwerpen, zoals software engineering en architectuur, die logischerwijs een rol speelt bij softwareontwikkeling, gecombineerd worden met specifieke kennis op bijvoorbeeld het gebied van beveiliging, 'machine learning' en privacy. Dat de kennis 'breed'

moet zijn, houdt ook in dat er ruimte moet zijn voor tegenstrijdige meningen. Bij een informatievraag over een onderwerp waarover tegenstrijdige meningen bestaan, moeten alle meningen – feitelijk ondersteund – worden gepresenteerd aan de besluitvormer.

De kennisbank zou kunnen bestaan uit een lijst van mensen, die gezamenlijk de gewenste diepe en brede kennis hebben over IT en de invloed van IT op organisaties en processen. Mensen uit deze lijst zouden een deel van hun tijd beschikbaar kunnen zijn voor het beantwoorden van vragen van besluitvormers en het schrijven van korte opiniestukken. Deze zouden ze desgewenst individueel kunnen schrijven of in een samenstelling die wisselt afhankelijk van het onderwerp.

Op deze manier zouden besluitvormers gemakkelijk aan de noodzakelijke informatie op het gebied van IT kunnen komen.